

Rezidens zenekar, saját koncertek, önálló művészi arculat

Csonka András a Zeneakadémián folytatja

A Művészetek Palotája produkciós

vezérigazgató-helyettese,

Csonka András október elsejétől

a Zeneakadémia kulturális igazgatói

posztját nyerte el. Az ő feladata lesz

a 2013 őszen megnyíló Liszt Ferenc

téri épület koncertéletének,

programszervezésének irányítása.

A tervek között rezidens zenekar,

meghívott művészek, operapályázat,

saját marketinges és kommunikációs

stáb, önálló szervezés is szerepel,

s természetesen az intézmény

újranítását Liszt Ferenc előtt

tisztelgő fesztivállal köszöntik majd.

Í Létezett eddig a Zeneakadémián kulturális igazgatói poszt?

– Nem, korábban nem volt, ez is az új koncepció része. Már a felújítási projekt megkezdését követően – provizorikusan – belekerült a Zeneakadémia szervezeti és működési szabályzatába ez a pozíció, hiszen egy ekkora intézmény életét előre kell tervezni, és fontos, hogy mi lesz, ha kinyitja újra a kapuit. Így volt ez a Művészetek Palotája esetében is, ahol körülbelül a megnyitás előtt egy évvel állt össze a team. Most meghirdették a posztot, amelyet én nyertem el. Terjedelmes koncepciót írtam arról, hogyan képelem el a Zeneakadémia önálló művészeti arculatát.

Í Mennyiben van ma létjogosultsága egy újabb zenei programokat kínáló helyszínnek? Meg lehet tölteni minden este a Müpa, az Opera mellett a Zeneakadémiát is?

– Ez nem új helyszín, hiszen a Zeneakadémia korábban is otthont adott koncerteknek, mindez csak a felújítás idejére szünetelt. Most viszont még több saját produkció kerül majd színre. Jogos volt ezt a kérdést feltenni, amikor a Művészetek Palotája megnyílt, hiszen az tényleg új helyszíneként jelent meg a kínálatban. Most a programok iránti érdeklődés visszaesése teheti indokoltá a kérdést. Nehezebben lehet eladni a jegyeket, ezt a színházak is jelzik. Kérdés, hogy ebben a helyzetben mit jelent majd egy új helyszín. A Zeneakadémia azonban kicsit más jelleggel bír, mint a Müpa. A Liszt Ferenc téri épületben fontos szerephez jut majd a kamarazene, amely kevésbé hangsúlyos a MÜPÁ-ban, melynek viszont változatlanul profílja marad a nemzetközi sztárzenekarok meghívása. A legfontosabb, hogy nem a versengés lesz a cél.

Í Miért tartották fontosnak, hogy önálló művészeti arculatot kapjon a Zeneakadémia?

– Azért, mert a rang kötelez. A Zeneakadémia komoly brand, amit már nem kell felépíteni, erre elegendő volt az eltelt 106 esztendő, és azoknak a művészeknek a listája, akik a pódiumán felléptek. Egy művészeti

intézmény rangját az adja, mennyire karakteres a műsorszerkesztése. Ha úgy működik, mint egy garázs, ahová bárki bemehet, akkor nem lehet saját művészeti arculatról beszélni. A Zeneakadémiának viszont számos olyan adottsága van, amely lehetővé teszi, hogy ezt az arculatot alakítani lehessen. Hiszen az egyetemnek vannak növendékei, tanárai, kiváló ALUMNI hálózata, az egykori itthon és külföldön fellépő, sikeres művészekből. Az ő visszahívásuk nagyon komoly koncertéletet garantál. Korábban, a hallgatói és vizsgakoncertek a nyilvánosság felé nem voltak meghirdetve, most ebben is változás lesz. Úgy kell ezeket a hangversenyeket szervezni – az oktatási folyamattal is együttműködve –, hogy a legtehetségesebb növendékek koncertjei igazi események legyenek. Emellett elindult az a folyamat is, hogy a Keller András vezette Concerto Budapest integrálódjon az intézménybe.

Í Ez régi terv, több évvel ezelőtt már volt Batta András rektornak hasonló elképzelése, akkor azonban ez nem valósult meg. Hogyan történik ez most?

– Ennek a jogi formáin dolgozik a minisztérium és a Zeneakadémia vezetése, a szándék most minden részről megvan. Szeretnénk, ha létrejönne ez a szoros kapcsolat a zenekarral, mert ezen mindenki csak nyerhet. Fontos, hogy a zenekar feladatai teljesítéséhez a források rendelkezésre álljanak.

Í Miért fontos, hogy a Zeneakadémia rendelkezzen saját, profi zenekarral?

– Ezzel kapcsolatban Batta András rektor úr elképzelését tudom tolmácsolni, aki egyfajta inkubátorként határozza meg a zenekart, aminek az a lényege, hogy van egy professzionális zenekari mag, a szólamvezetők és a törzsgárda, amelyre alapozni lehet a professzionális hangzást. Ehhez csatlakoznak a hallgatók, akik számára a zenekari gyakorlat megszerzése nagyon fontos, és ez be is fog épülni az egyetem oktatási tevékenységébe. Egy-egy projektben való közreműködés pedig krediteket is jelent a hallgatóknak. Egy professzionális zenekarban történő játékok nagyobb kihívást jelent a hallgatóknak, maga az együttes pedig kiléphet abból a

körből, ahová a zeneművészeti egyetemek zenekarait sorolják. Hivatásos zenekarként – amelynek vannak egyébként akadémista tagjai is –, egészen más lehetőségekhez juthat a társulat, hazai és nemzetközi turnékra indulhat, ahol úgy tekintenek rá, mint Magyarországon egyik reprezentatív zenekarára.

■ Ez komoly forrás igényel, honnan lesz erre pénz?

– Megkaptuk a minisztérium részéről az ígéretet, hogy meglesz az anyagi forrása. A zenekar teljesítésének jelentős része oktatási feladatokhoz fog kapcsolódni, így a zenekar fenntartására szánt összeg egyben az oktatást is szolgálja. Az együttes a hangszeres-, énekes-, és karmestervizsgákon is közreműködik majd.

■ Mi lesz a Páva utcai Zenebázissal, a dolgozókkal?

– Még erről folynak az egyeztetések, de az biztosnak látszik, hogy a Páva utcai épület megmarad próbahelynek, és továbbra is Zeneház marad. A zenekar mostani munkatársai pedig továbbra is ellátják feladatukat, legfeljebb a feladatok egy bizonyos köre lehet olyan, amely ellátható a Zeneakadémia meglévő infrastruktúrájával.

■ Hogyan oszlanak meg a jövőben az estek? Lehet, hogy rossz a becslésem, de a nagyterem koncertjeinek talán ötöde volt akadémiai produkció...

– Rengeteg hallgatói hangverseny volt korábban is, de csak kevésről tudott a nagyközönség. Most több hallgatói koncertet szeretnénk nyilvánossá tenni. Emellett szándékunk a régi, itt bérletező zenekaroknak is helyet adni, ez fontos cél. A Zeneakadémia nagyterme most kb. 900 férőhelyessé válik, tágasabb széksorokkal. Zenekara válogatja, hogy kinek lesz elegendő a ZAK, és ki tudja megtölteni a Müpát. Ez természetesen anyagi kérdés is.

■ Számos együttesnek jelentett problémát a Zeneakadémia felújítása, ezekre a színpadokra nem nagyon találtak megfelelő játszóhelyet.

– Mindenkiel beszélni fogunk, sokan hívtak már azóta, amióta megjelent a kinevezésemről szóló hír. Nekik is tudniuk kell, hogy tervezhetnek-e már a Zeneakadémiaival a következő szezonban, ezért nekem is minél előbb el kell kezdenem a munkát. Tudnunk kell a pontos székszámokat, a lehetséges jegykilövést, ezen, és a többi praktikus kérdésen sürgősen el kell kezdeni dolgozni. A rendezvény-nyilvántartás elég fa-

padosan működik jelenleg, ezért létre kell hozni egy hasonló rendszert, mint amelyet a Művészetek Palotájában kialakítottunk.

■ Hogyan képzeled a bérlet és a saját rendezvények arányát?

– Ezen még nem gondolkoztunk, de szerintem nem lesz olyan, hogy valakinek a Zeneakadémia saját programjai miatt ne jusson hely. A legfontosabb most azt megtudnunk, hogy milyen anyagi források állnak rendelkezésre a saját szervezésű koncertekhez. Már jeleztük a minisztérium felé, hogy erre az induló szezonra szükség lenne forrásra, hiszen ha megnyílik egy ilyen patinás intézmény, ehhez méltónak kell lennie az első évadának is. Már körvonalazódik a nyitófesztivál, amely Liszt Ferenc művészetére épül, a zeneszerző-virtuóz születésnapja környékén fog megnyílni az intézmény. Sok jelenlegi és volt akadémiai növendékkal számolunk, akik neve fémjelezte az intézményt. Ígéretet kaptunk rá, hogy lesz hozzá forrás, de először ismerni kell a büdzsét, és csak utána lehet tervezni.

■ Már most elkéstek, hiszen a nagy nevek két-három évre előre foglaltak...

– Ez igaz. Szerencsére jó kapcsolatokkal rendelkezünk, s így talán sikerül sokakat megnyerni az ügynek.

■ A kisteremmel is tervez, hiszen az operavizsgák mellett kortárs operákat és barokk darabokat is műsorra tűzne.

– Szeretnénk, ha ez a játszóhely a jövőben folyamatosan működne, hiszen nagyon jó adottságokkal rendelkezik a színpad, és a teremben 350-en férnek el. Most az a dolgunk, hogy megtervezzük, milyen repertoárt lehetséges itt kialakítani. Ebben nagy mértékben lehet majd alapozni a Zeneakadémia növendékeire is, mint előadókra.

■ Változnak a terembérlet árjai?

– Még nem tudok végleges számokat mondani, de a ZAK korábbi üzleti terveiben már kellett ezzel tervezni. Október első két hetében fognak eldőlni a konkrét számok, de az biztos, hogy arányos lesz az ár.

■ Említette, hogy nem jó, ha garázsként működik egy koncertterem, amelyben bárki helyet kaphat. Gondolom azonban, ha kibéri valaki a termet, akkor azt hoz, amit szeretne...

– Az itt rendszeresen koncertező zenekaroknál ebből nem lesz probléma. Vannak viszont olyan elrugaszkodások, amelyeknek nem biztos, hogy feltétlenül helyet adunk.

■ A művészi arculatba csak a komolyzene tartozik? Az akadémia van népzene és jazz tanszak is.

– Teljesen természetes ennek két műfajnak a megjelenése a programstruktúrában, és ilyen koncertek voltak itt már korábban is. A népzene autentikus bemutatása mellett úgy gondolom, hogy a világzene fogalmkörébe tartozó, modernebb muzsikák is meg kell, hogy jelenjenek. A jazz esetében elsősorban az akusztikus standard irányzat helye lehet a nagyterem de a modern, kortárs jazz is szerepet kaphat itt.

■ A kinevezése kapcsán adott interjúban azt is említette, hogy együtt kívánja használni a Kodály és a Liszt Múzeumot, a Régi Zeneakadémiát.

– A Liszt Ferenc téri épület, a Liszt és Kodály múzeum tevékenységét össze kell hangolni, és intenzívebben nyitni kell a turizmus, és nagyközönség felé. Bizonyosan lesz érdeklődés a megnyíló, új épület iránt, ezt szeretnénk kihasználni szervezett épület látogatással, ahhoz kapcsolódó koncertekkel, és a Liszt Múzeum megtekintésével is. Lényeges lenne a tér felől is megtalálni a kapcsolatot az éttermi negyeddal, szeretnénk egy kis kioszkkal is kiköltözni az épület elé. Korábban a ZAK csak a koncertekre nyitott ki, most a hétvégékre is tervezzük családi koncerteket, ismeretterjesztő rendezvényeket. Az a célunk, hogy a közönség felé nyitott intézmény legyen a Zeneakadémia, ebben persze azzal is számolnunk kell, hogy az épületben oktatási tevékenység folyik...

■ Említette azt is, hogy az iskolai nevelési tevékenységben is részt kellene vennie a Zeneakadémiának.

– Fontos szerepet szánunk a koncertpedagógiai tevékenységnek, amivel a kerületet is szolgálni kívánjuk. Lényeges, hogy az intézménynek jó kapcsolata legyen a lokális környezetével, az iskolákkal, alakítsunk ki szakmai kapcsolatot. A helyi iskolások számára váljon természetessé, hogy rendszeresen meghallgatnak egy-egy koncertet a Zeneakadémián. Persze mindehhez kommunikáció, marketing, közönségszervezés is tartozik. Ehhez szakavatott gárda kell. Akárcsak a honlap frissítéséhez, a rendszeres hírlevelekhez. Erre nemcsak a saját koncertek miatt van szükség, hanem ezekkel az eszközökkel a befogadott zenekarokat is segíteni kívánjuk.

Sok dolgunk lesz a nyitásig hátralévő egy esztendő alatt.

R. Zs.